

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
КАФЕДРИ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІОЛОГІЇ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
СОЦІОЛОГІЇ ТА МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
НА 2025-2030 рр.**

1. Стратегія розвитку кафедри

Освітня, наукова та організаційна діяльність кафедри політичної соціології ННІ соціології та медіакомунікацій ґрунтується на вимогах чинного законодавства України: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, головних положеннях Стратегічних цілей й намірів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна до 2030 р., а також нормативних документів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Метою діяльності кафедри є організація і здійснення на високому рівні освітньої, наукової, методичної роботи із здобувачами вищої освіти, проведення наукових досліджень за профілем кафедри, підготовка науково-педагогічних кадрів (НПП) і підвищення їхньої наукової, педагогічної та професійної кваліфікації:

Кафедра виконує наступні завдання:

- 1) організація та здійснення освітнього процесу, навчально-виховної, методичної, наукової роботи в межах, визначених Інститутом (Університетом);
- 2) розподіл навчальної та інших видів роботи між науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками;
- 3) здійснення наукових досліджень та проведення інноваційної діяльності, визначення кола виконавців кожного наукового проєкту;
- 4) проведення роботи з підвищення кваліфікації науково-педагогічних та інших працівників;
- 5) надання висновків із відповідними рекомендаціями при прийнятті на роботу науково-педагогічних працівників та при продовженні трудових відносин з ними;

- 6) внесення вченій раді Інституту подання про дострокове розірвання контракту із завідувачем кафедри;
- 7) щорічне наприкінці навчального року заслуховування, обговорення та оцінювання виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів роботи за навчальний рік;
- 8) інші форми і види діяльності, що не суперечать чинному законодавству, локальним нормативно-правовим актам Університету та Інституту. Подальший розвиток роботи кафедри включає діяльність за наступними напрямками: робота з кадрами та організаційна робота; навчально-методична робота; науково-дослідна робота; міжнародне співробітництво.

2. Організаційна робота та кадрове забезпечення

2.1. Створення умов для регулярного підвищення кваліфікації, в тому числі через участь НПП кафедри в міжнародних освітніх проєктах (дистанційно або очно). Планується, що всі співробітники кафедри підвищать кваліфікацію до 2030 року.

2.2. Виконання вимог щодо присвоєння звання доцента НПП кафедри: кафедра має заохочувати та підтримувати співробітників, що поки що не отримали цього звання. Успішним виконанням цього програмного пункту буде виконання всіх умов для отримання звання доцента щонайменше Бойком Д.М, Запорожченком Р.О., Нехаєнко О.В., Нікуліним В.С. та Яшкіною Д.Д.

2.3. Підвищення зацікавленості студентів та викладачів у вступі на навчання на PhD-програму ННІ соціології та медіакомунікацій, зокрема запрошення нових аспірантів на кафедру політичної соціології.

2.4. Підтримка співпраці з випускниками ННІ соціології та медіакомунікацій шляхом залучення до проєктів університету, спрямованих на становлення професійної кар'єри студентів та випускників університету (ярмарки вакансій, дні кар'єри тощо).

2.5. Ведення ефективної профорієнтаційної роботи зі споживачами освітніх послуг в Україні шляхом проведення комплексної профорієнтаційної діяльності: участь у проведенні зустрічей з майбутніми абітурієнтами, Днях відкритих дверей в Університеті, Школи вихідного дня тощо. Протягом останніх років співробітники кафедри регулярно долучалися до різних заходів, орієнтованих на школярів, тим самим представляючи інститут та університет для потенційних абітурієнтів.

Продовження роботи за цим напрямком, а також подальший розвиток мережі партнерів з числа професійних та соціальних проєктів, організацій, установ є перспективним напрямком для розвитку кафедри.

2.6. Ведення активної кураторської роботи з академічними групами як важливий чинник успішної адаптації здобувачів вищої освіти до освітнього процесу, вдосконалення їхніх соціальних та професійних навичок, можливостей для розвитку особистості здобувача (організація зустрічей з адміністрацією ННІ, структурними підрозділами університету, випускниками факультету, що працюють за фахом, проведення тематичних кураторські години тощо). Виховна робота зі здобувачами освіти інституту має реалізовуватись на постійній основі: із залученням кураторів та у співпраці зі студентським активом кафедра продовжить брати активну участь і організовувати науково-просвітницькі, культурно-просвітницькі та інтеграційні заходи для студентів. Головна інтенція такої роботи – спроба компенсувати недоліки дистанційного формату навчання за допомогою офлайн-заходів (в тому числі неформальних).

2.7. Регулярне оновлення інформації на сторінці кафедри на сайті ННІ соціології та медіакомунікацій: інформація про організацію діяльності та її результати мають бути розміщені та регулярно оновлюватись на сторінці кафедри на сайті ННІ соціології та медіакомунікацій.

3. Навчально-методична робота

3.1. Актуалізація та оновлення навчально-методичних матеріалів. В найближчі 5 років авторський колектив співробітників кафедри має підготувати до другу щонайменше 2 одноосібних чи колективних навчальних посібника для студентів, а також одноосібний чи колективний підручник із базового курсу – «Політична соціологія».

3.2. Розробка та впровадження НПП кафедри нових навчальних дисциплін для здобувачів освіти, що навчаються в ННІ соціології та медіакомунікацій, а також студентів інших факультетів / ННІ в форматі загальноуніверситетських дисциплін відповідно до потреб суспільства в умовах війни, повоєнного суспільства, змін на ринку праці в умовах повоєнного відновлення України, особливостей травматичного стану суспільства.

3.3. Обов'язкове щорічне оновлення впроваджених та пропонування нових НМКД кафедри відповідно вимог до знань та компетентностей випускників ОПП з боку роботодавців, держави, суспільства.

3.4. Активна взаємодія зі спільнотою випускників факультету / ННІ, які працюють за здобутим в університеті фахом для коригування та актуалізації змісту освітніх програм, наповнення змісту освітнього процесу адаптованими до потреб ринку практичними компетентностями соціолога та журналіста.

3.5. Розширення практики запрошення представників роботодавців та експертів-практиків на лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття як інструмент підвищення якості освіти, набуття здобувачами вищої освіти навичок і компетентностей, необхідних для реалізації кар'єрних завдань і задоволення потреб ринку праці у кваліфікованих кадрах.

3.6. Сприяння дигіталізації освітнього процесу, конкретніше – розробка та сертифікація дистанційних курсів на освітній платформі Moodle. Успішним показником виконання цього пункту буде сертифікація щонайменше 3 дистанційних курсів до 2030 р.

3.7. Адаптація до суспільних тенденцій та вимог ринку праці, зокрема розробка та впровадження НПП кафедри щонайменше 5 короткострокових сертифікатних освітніх програм.

4. Науково-дослідна робота

4.1. Забезпечити підготовку та своєчасний захист аспірантів, що закріплені за кафедрою – Семірненко К.Ю., Бойка А.С., Дурнева О.А., Бучковського С.А., Грицаєнка А.С., Тертишника О.С.

4.2. Активно сприяти розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення, виявлення та розвитку творчого потенціалу здобувачів ННІ соціології та медіакомунікацій шляхом керівництва науковими роботами здобувачів, тезами та доповідями здобувачів вищої освіти на наукових конференціях, симпозіумах, всеукраїнських студентських конкурсах наукових робіт тощо.

4.3. Залучати здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи кафедри шляхом проведення досліджень у межах підготовки та захисту дисертаційних досліджень, кваліфікаційних робіт на сучасні та актуальні тематики, що мають практичне значення.

4.4. Активно залучати здобувачів вищої освіти до співавторства з НПП кафедри щодо публікацій у фахових виданнях категорії Б з метою просування здобутків молодих учених. Успішним виконанням цього пункту можна вважати публікацію щонайменше 5 статей та 5 тез доповідей на конференціях, що були підготовлені здобувачами освіти інституту під керівництвом чи у співавторстві зі співробітниками кафедри.

4.5. Забезпечити участь науково-педагогічних працівників кафедри в профільних міжнародних наукових конференціях з метою підвищення рівня власних наукових розробок, презентації власних досліджень та встановлення бази міжнародних зв'язків.

4.6. Забезпечити участь науково-педагогічних працівників кафедри в круглих столах, майстер-класах, вебінарах, всеукраїнських конференціях з метою встановлення наукових зв'язків, нетворкінгу та академічного просування кафедри.

4.7. Презентувати результати власних досліджень НПП кафедри або досліджень колективу авторів в журналах, що індексуються базами Web of Science/Scopus та у фахових виданнях категорії Б. Успішним виконання цього програмного пункту буде вважатись за умови, що в період 2025-2030 рр. НПП кафедри опублікують 10 статей у журналах, що мають імпакт-фактор та/або реферуються системами Scopus / Web of Science та 20 статей у фахових виданнях категорії Б. У доповнення до цього у 2025-2030 роках планується, що НПП кафедри опублікують щонайменше 3 розділи у колективних чи одноосібних монографіях, виданих у провідному науковому видавництві або видавництві, включеному до міжнародних наукометричних баз (наприклад, Scopus, Web of Science), а також щонайменше 1 одноосібну чи колективну монографію, що буде рекомендована до друку вченою радою університету.

4.8. Регулярна підготовка та подача заявок на конкурси проєктів досліджень і розробок, оголошених МОН чи НФДУ. Успішним виконанням даного пункту буде подача щонайменше 5 заявок на конкурси МОН чи НФДУ (у тому разі, якщо вони будуть оголошуватись в обраний період).

5. Міжнародне співробітництво та співпраця з регіональними партнерами

5.1. Інтернаціоналізація освіти та залучення викладачів кафедри до стажування в провідних університетах США та Європи. Наразі співробітники кафедри активно залучаються до співпраці з іноземними ЗВО, є членами міжнародних професійних організацій з соціології та політології. Кафедра має заохочувати таку співпрацю, забезпечуючи можливості співробітникам для подання нових заявок щодо стажування та інших форм участі у роботі закордонних університетів. Успішним виконанням цього пункту буде участь викладачів кафедри щонайменше у 3 програмах мобільності в межах програми Erasmus+.

5.2. Реалізація міжнародних наукових та освітніх проєктів. На даний момент співробітники кафедри залучені до ряду міжнародних проєктів, успішне завершення яких є пріоритетом кафедри:

- У грудні 2025 року має бути успішно завершений проєкт Erasmus+ KA2 CBHE «SMART-PL» («Персоналізована модель навчання учнів на основі віртуального навчального середовища інтелектуального репетиторства «Навчання без обмежень»), №Г/02-23 від 29.11.2022 р. на 2022-2025 рр.
- Важливою є участь співробітників кафедри у заходах дослідницької та освітньої мережі з питань викликів зовнішній політиці ЄС/ ValEUs (ERASMUS-JMO-2023-NETWORKS, №101127800 на 2024-2026 рр.).
- Також у грудні 2029 року має бути успішно завершений міжнародний дослідницький проєкт MAGnituDe «Міграція, Афективна геополітика та європейська демократія в часи воєнних конфліктів» № 101178269 (фінансується Європейською Комісією в межах програми Horizon Europe на 2025-2029 рр.).

5.3. Регулярна підготовка та подача заявок на нові міжнародні грантові проєкти. В межах підготовки грантових заявок пріоритетним напрямком буде орієнтація на міждисциплінарну взаємодію, тобто вибудову ділових зв'язків із представниками інших наук та галузей знання. Успішним виконанням даного пункту буде подача щонайменше 12 заявок на міжнародні грантові проєкти.

6. Основні орієнтири у навчальній та методичній роботі кафедри

- ✓ Посилення практичних компонентів навчально-методичного контенту.
- ✓ Вдосконалення використання новітніх інструментів у навчальному процесі, зокрема контрольоване залучення технологій штучного інтелекту до процесу професійної підготовки.
- ✓ Розвиток культури академічної творчості та доброчесності з 1 курсу, умінь не тільки провести дослідження, а й правильно подати його результати у вигляді наукової публікації.
- ✓ Сприяння дебіюрократизації навчального та робочого процесу.
- ✓ Підвищення потенціалу створення англomовних програм з соціології.
- ✓ Розвиток системного, критичного мислення у студентів, соціологічної уяви.
- ✓ Сприяння функціонуванню плюралістичної горизонтальної структури кафедри, рівноправному залученню всіх співробітників до її виконання.

Розглянуто та обговорено на засідання кафедри 01 жовтня 2025 року, протокол №4.

В.о. завідувача кафедри політичної соціології

 Дмитро БОЙКО